

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Facta et dicta memorabilia

Valerius <Maximus>

[Straßburg], nicht nach 1470

[Liber octavus]

[urn:nbn:de:bsz:31-324440](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-324440)

nacionem voris expetiunt. auctorem harū rerū beniuolen-
lencia ppulsatorem odio insecutus. ¶ **T**. barrulus
lentulo pintheij cui⁹ amantissimū animū liberalissimā
amiciciam senserat. decedēs anulos suos p̄inde atq; vni-
co heredi tradidit. quem nulla ex parte heredem relin-
quebat. **Q**uantū illo momento tempis consciencia si-
modo vires quas habere creditur. possidet a teterrimo
homine suppliciu exegit. **I**nter ipsam enim fallacis et
nigrate culpe cogitacionem spiritū posuit quasi torto-
re aliquo mentem eius intus cruciante. quod animad-
uertebat e vita ad mortem transitū suū et supnis inui-
sum esse. et inferis detestabilem futurum. ¶ **A**.
vero popilius senatorij ordinis opiū gallū ab ineunte
etate familiarissimū sibi moriens p̄ vetusto iure amici-
cie et vultu benigno respexit et verbis magnū pre se a-
morem ferentib; prosecutus est. **V**num eciam de mul-
tis qui assidebant vltimo complexu et osculo dignū in-
dicauit. **S**up q; anulos quoq; suos ei tradidit videlicet
ne quid ex ea hereditate quam nō erat auditurus amitte-
ret. **Q**uod ocins vir diligēs. sed moriētis amici ple-
num contumelie ludibriū. in locellū repositos et a p̄-
sentibus assignatos diligentissime heredibus illius ex-
heres ipse reddidit. **Q**uod hoc loco in honestius aut
quid intempestiuus. **S**enator. p. r. curia egressus ho-
mo vite fructib; continuo capturus sanctissima iura
familiaritatis morte pressis oculis & spiritu supmos
anbelit⁹ reddēte scurril; lusu suggillāda sibi desumpsit

¶ Capitula libri octau

Primum. **I**nfames rei quibus decausis absoluti a
damnati sunt. ¶ **S**ecundū de priuatis iudicijs insigni-
bus. ¶ **T**ercium que mulieres apud magistrates pro-
se aut alijs causas egerunt. ¶ **Q**uartū de questionib;
¶ **Q**uintū de testibus. ¶ **S**extum **Q**ui. que i alijs vin-
dicarant ipsi cōmiserūt. ¶ **S**eptimū de studio et indu:

stria. ¶ Octanum de cetero. ¶ Nonum Quanta vis elo-
quencie est. ¶ Decimū Quantū momentū sit in pro-
nunciacione et aperto motu corporis. ¶ Undecimum
Quam magni effectus arcum sint. ¶ Xij. Quedam
nulla arte effici posse. ¶ Xij. Sue quemq; artis opti-
mum et auctorem esse et disputatorem. ¶ Xij. de sene-
ctute. ¶ Xv. de cupiditate glorie. ¶ Xvi. Que cuiq;
magnifica contigerunt.

¶ Capitulum primum

Nunc quoq; ut equiore animo ancepsites
iudiciorum motus tollerentur. recorde-
mur inuidia laborantes pro quibus cau-
sis aut absoluti sint aut damnati.

¶ M. oracius interfecte sororis crimine a
tullio rege damnatus. ad populū puo-
cato iudicio absolutus est. Quorū alterū atrocitas
necis mouit. alterū causa flexit. quia iminaturū vir-
ginis amorem seuerē magis quam impie punitū existi-
mabat. Itaq; forti punicione liberata. fratris dextera
tantū consanguineo quantū hostili cruore glorie hauri-
re potuit. Ac rem se tunc pudicie custodem. p. r. po-
stea plus iusto placidū iudicem prestitit. Cum a libo-
ne. tr. pl. seruius galba p. rostris uehementē increpare-
tur quod lusitanorū magnam manū interposita fide
pretor in hispaniam iteremisset. actioniq; tribunicie
¶ M. catho vltime senectutis oracione sua quam in ori-
gine retulit subscriberet. reus p. se iam nihil recusans
paruulos liberos suos et galli sanguine sibi coniunctū
filiū flens cōmendare cepit: eoq; facto mitigata conci-
one. qui omnium consensu periturus erat pene nullū tri-
ste suffragiū habuit. Misericordia vero illam questio-
nem nō equitas rexit. quoniam que innocencie. tribui
nequierat absolutio. respectu puerorū data est.

Consentaneū quod sequitur a gabinius in maximo i.

famie sue ardore suffragijs populi meminio accusato-
 re subiectus abrupte esse spei videbatur: quoniam et ac-
 cusatio partes suas plene exhibebat et defensionis pre-
 sidia inualida fide nitentur. et qui iudicabant ira
 precipiti penam hominis cupide expetebant. Igitur licet
 et carcer ante oculos obuersabantur. cum interim omnia
 ista propicie fortune interuentu dispulsa sunt. filius
 namque gabinij siscenna consternationis impulsu ad pe-
 des se memini supplex prostravit. Inde aliquod fomentum
 procelle petens. unde totius impetus tempestatis crupe-
 rat. Quae truci vultu a se victor insolens repulsum.
 excusso e manu anulo humi iacere aliquamdiu passus
 est. Quod spectaculum fecit ut leuis. tr. pl. appbiantibus
 cunctis gabinium dimitti iuberet. ac documentum da-
 retur. neque secundarum rerum puentu insolenter abuti
 neque aduersis proprie debilitari oportere. Idque proximo
 exemplo eque patet. **A**ppius claudius nescio re-
 ligionis maior an patrie iniuria siquidem illius vetu-
 stissimum morem neglexit. huius pulcherrimam classem
 amisit. infesto populo abiectus: cum effugere debitam pe-
 nam nullo modo posse crederet. subito cohorti imbris
 beneficio tutus fuit a damnatione. Discussa enim que-
 stione aliam velud dijs interpellantibus de integro in-
 staurari non placuit. Ita cui maritima tempestas cau-
 se dictionem contraxerat. celestis salutem attulit. **E**-
 odem auxilij genere tuciae virginis vestalis incesti cri-
 minis ree castitas infamie nube obscurata emerfit. que
 consciencia certe sinceritatis sue spem salutis ancipiti
 argumento ausa petere est. **A**rrepto enim cribro vesta
 inquit si sacrificijs castas semper admouit manus. effi-
 ce ut hanc hauriam e tiberi aquam et in edem tuam pro-
 feram. **A**udacter et temere iactis votis sacerdotis rex
 ipsa natura cessit. **I**tem. l. piso a. l. claudio pul-
 chro accusatus quod graues et intollerabiles iniurias

locijs itulisset. hautdubie ruine metum fortuito auxi-
lio vitauit. Namq; p id ipsum tempus quo tristes de
eo sentencie ferebantur repentina vis nimbí incidit.
Cumq; pstratus humi pedes iudicum oscularetur. os
suum ceno repleuit. Quod conspectu totam questionē
a seueritate ad clemenciam et mansuetudinem transtu-
lit. quia satis iam graues eū penas locijs dedisse arbi-
trati sunt. huc deductum necessitatis ut abicere se tam
suppliciter aut attollere tam deformiter cogere. Sub-
nectam duos. accusatorū suozū culpa absolutos. ¶
• Q. flauio a. C. valerio edili apud populū reus actus
cum quatuordecim tribuū suffragijs damnatus esset pro-
clamauit se innocentem opprimi. Cui valerius eque
clara voce respondit. nihil sua interesse nocens ne an-
innoxius periret. dummodo periret. Qua violencia
dicti reliquas tribus aduersario donauit. Abiecerat
inimicu eundem dum pcerto pessundatu credidit. erexit
victoriamq; in ipsa victoria perdidit. ¶ • S. etiam
costoniu seruilia lege reum ppter plurima et euidentis-
sima facinora sine vlla dubitatione nocentem valerij
valentini accusatoris eius recitatu in iudicio carmen
quo pueru ptextatu & ingenuam virginem a se cor-
ruptam poetico ioco significauerat correxit. Siquidē
iudices iniquum rati sunt eum victorem dimittere qui
palmā non ex alio ferre sed de se dare merebatur. Ma-
gis vero valerius in costonij absolutione damnatus.
quam costonius in sua causa liberatus est. ¶ Attin-
gam eos quoq; quozū salus pprijs obruta crimibus
pprimozū claritati donata est. ¶ Attiliū calatinū
saranozū oppidi pdicione reum admodū infamem im-
minentis damnacionis periculo pauca verba. q. maxi-
mi soceri subtraxerunt. quibus affirmauit si in eo cri-
mine fontem illū ipse comperisset. direpturū se fuisse
affinitatem. Continuo enim populus pene iam explo-

ratan sententiam suam vnius iudicio concessit. indi-
gnum ratus eius testimonio non credere cui difficulti-
mis. r. p. temporibus bene se exercit⁹ credidisse memi-
nerat. ¶ **M.** quoq; enulius scaurus repetundarum
reus. adeo perditam et comploratam defensionem in
iudiciū attulit. ut cum accusator diceret lege sibi centū
atq; viginti hominibus denunciare testimoniū licere.
se q; nō recusare quomin⁹ absolueretur. si totidem no-
minasset quibus in prouincia nihil abstulisset. tam
bona condicione uti nō potuerit. **T**amen ppter vetustis-
simam nobilitatem et recentem memoriam patris ab-
solutus est. **S**ed quemadmodum splendor amplissimoz
viroz in ptegendis reis plurimū valuit. ita oppri-
mendis n̄ sane multū potuit. quincciam euidenter no-
xijs dum eos acius impugnat pfuit. ¶ **L.** quoq;
scipio milianus **C**ottam apud populū accusauit. **C**ui⁹
causa quamquā grauissimis criminibus erat confos-
sa. sepius ampliata. et ad vltimū octauo iudicio abso-
luta est. quia homines verebantur. ne p̄cipue accusato-
ris amplitudini damnatio eius donata existimaretur
Quos hec secum locutos crediderim. **N**olumus capd
alterius petentem. in iudiciū triumphos & trophea
spolia que et deuictarum nauium rostra deferre. **T**er-
ribilis sit is aduersus hostem. cuius vero salutem tan-
to fragore glorie subnixus ne insequatur. **T**am vehe-
mentes iudices aduersus excellentissimum accusatorē.
quam mites in longe inferioris fortune reo. ¶ **C**al-
lidius benoniensis in cubiculo mariti nocte deprehen-
sus. cum ob id causam adulterij diceret. intē maximos
et grauissimos infamie fluctus emerit. tanquam fra-
gmentum naufragij leue admodum genus defensionis
amplexus. affirmavit enim se ob amorem pueri serui
eo esse perductum. **S**uspectus erat locus. suspectū temp⁹
suspecta matris familie psona. suspecta eciā adolefcēcia

ipſius . ſed crimen libidinis confeſſio intemperancie li:
berauit . Remiſſioris hoc illud aliquanto grauioris
materie exemplum . ¶ Cum parricidij cauſam fra
tres duo celij dicerent ſplendido tarratine loco nati . q̄
pater . t . celius in cubiculo quieſcens . filijs altero cubā
tibus lecto erat interempt⁹ . neq; aut ſeruus quiſquam
aut liber inueniretur . ad quem ſuſpicio cedis pertine
ret . hoc vno nomine abſoluti ſunt . quia iudicib; pla
num factū eſt illos aperto hoſtio inuentos eſſe dormiē
tes . Sompnus innoxie ſecuritat̄ certiffim⁹ iudex mi
ſeris open tulit . Iudicatū eſt enim rerū naturam nō
recipere ut occiſo patre ſupra vulnera & cruorem eius
quietem capere potuerint ¶ Percurremus nunc eos
quibus in cauſe dictione magis que extra queſtionem
erant nocuerunt . quam ſua innocencia open tulit ¶
L . ſcipio poſt ſpecioſiſſimū triumphū de rege anthiaco
ductum . perinde ac pecuniam ab eo accepiffet . damna
tus eſt . Non puto q̄ precio corruptus fuerit . ut il
lum totius aſie dominū et iam europ̄e victrices man⁹
inicientem vltra taurum montē ſubmoueret Sed alio
qum vir ſinceriffime vite et ab hac ſuſpicione procul .
remotus inuidie que tunc in duozū fratrum inlicitis cog
nominibus habitabat reſiſtere non potuit . ¶ At ſci
pioni quidem maxime fortune fulgor . G . autem decia
no ſpectate itegritatis viro vox ſua exitū attulit . Nā
cum . p . furiū inquinatiſſime vite p roſtris accuſaret
quia quadam in parte actionis de morte . l . ſaturnini
queri auſus fuerat . nec reum damnauit . et inſuper ei
penas addictas rependit . ¶ Sextum quoq; ticiū
ſimilis caſus pſtrauit . Erat innocens . erat agraria
lege lata graciosus apud populum . Tamen q̄ ſatur
nini imaginem domi habuerat . ſuffragijs eum tota cō
cio oppreſſit . ¶ Adiciatur his claudia quam inſon
tem crimine quo accuſabatur votum impiū ſubuertit

Quia cū a ludis domum rediens turba elideretur. op-
tauerat ut frater suus maritimarū viriū nostrarū pre-
cipua iactura reuiuisceret. sepiusq; consul factus infeli-
ci ductu nimis magnam vrbis frequentiam. minueret
possumus etiā ad illos breui diuerticulo transgredi q̄s
leues ob has causas damnationis incursum abripuit. ¶
M. mudius. gn. lollius. l. sextilius triumuir q̄ ad i-
cendiū in sacra via ortū extinguendū tardius venerāt
a. tr. pl. die dicta apud populū damnati sunt. ¶ Itē
p. villius triumuir nocturnus a. p. aquillio. tr. pl.
accusat⁹ populi iudicio concidit. quia vigilias negli-
gencius circūierat. Admodū seuerē note. et illud po-
puli iudiciū. cum. m. enuliū portinā a. l. cassio accu-
satum crimine nimis sublime extructe ville in alicien-
agro grau multa affecit. ¶ Non suprimenda illius
quoq; damnatio qui pueruli sui nimio amore corrupt⁹
rogat⁹ ab eo ruri ut omasum in cenam fieri iuberet.
cum bubule carnis in p̄p̄inquo emende nulla facultas
esset domito boue occiso desiderium eius expleuit. eo q̄
nomine publica questione afflict⁹ est. innocēs. nisi tā
prisco seculo natus esset. ¶ Atq; ut eos quoq; refe-
ramus qui in discrimen capitis adducti. neq; dammati
neq; absoluti sunt. Apud. m. popiliū lenatem preto-
rem quedam quod matrem fuste percussam intereme-
rat. causam dixit. de qua neutram in partem late sen-
tencie sunt. quia habunde constabat. eandē veneno ne-
catorum liberorū. dolore commotam. quos auia filie i-
fensa sustulerat. parricidum vltam eē parricidio. quoz
alterū vlcione. alterū absolutione. n̄ dignū iudicatū
est. ¶ Eadem hesitatione. p. quoq; dolabelle pro con-
sulari imperio asiam obtinentis animus fluctuat⁹ est.
Mater familie et smirnea virū et filiū interemit. cum
ab his optime indolis iuuenē quē ex priorē viro enixa
fuerat. occisum comperisset. Quam rem dolabella ad

se delatam theas ad ariopagi cognitionē relegauit.
quia ipse neq; liberare duabus cedibus contaminatā
neq; punire eā iusto dolore impulsam sustinebat. **Cō-**
sideranter et mansuete p̄consul. **S**ed ariopagite quoq;
non minus sapienter. qui in specta causa et accusato:
rem et ream post centū annos ad se reuerti iusserunt.
eodem affectu moti quo dolabella. **S**ed ille transferēdo
questionem. hī differendo. damnandī atq; soluendi in
explicabilem cunctacionem mutabant.

¶ Capitulum secundum de priuatis iudicijs insignibus
Publicis iudicijs addiciam priuata. quorū ma:
gis equitas questionū delectare quam immode:
rata turba offendere lectorem poterit. **¶** **C**lau:
dius centumalus ab auguribus iussus altitudinem do:
mus sue quam in celio monte habebat submittere. q̄a
his ex arte auguriū capientibus officiebat. vendidit eā
calpurnio lanario nec indicauit quod impatum a col:
legio auguriū erat. **A** quibus calpurnius demolliri
domū suam coactus. **M.** portii catonem incliti cato:
nis patrem arbitriū cum claudio adduxit vt formulam
daret quidq; sibi facere oporteret ex fide bona. cato ut
est edoctus de industria claudiū predictū sacerdotū sup:
pressit. sed continuo illum calpurnio damnauit. sum:
ma quidem cū equitate. quia bone fidei venditorē nec
commodorū specie augurem nec in commodorū cogni:
cionem obscurare oportet. **N**otū suis temporibus iu:
diciū commemorauit. sed ne quod relaturus quidem sū
oblitterandū est silencio. **¶** **S.** visellus varro graui
morbo corrept⁹ trecenta milia nummū ab oracilia la:
terensi cū qua commercium libidinis habuerat expensa
ferri sibi passus est. eo consilio ut si decessisset ab heredi:
bus eam summam peteret. quam legati genus esse vo:
luit libidinofam liberalitatem debiti nomine coloran:
do. **E**uasit deinde ex illa tempestate aduersus vota ora:

licie. **Q**ue offensa q̄ spem prede sue morte non matu-
rasset. ex amica obsequenti subito destrictam feneratri-
cem agere cepit. nummos petendo. quos ut fronte in
verecunda ita inani stipulatione captauerat. de qua
re. **G.** aquilius vir magne auctoritatis. et sciencia iu-
ris civilis excellens iudex adductus ad habitis in consi-
lio principibus ciuitatis prudētia et religione sua mu-
lierem reppulit. **Q**uod si eadem formula et varro dā-
nari et aduersaria absolui potuisset. eius quoq; non
dubito quin turpem et in concessum errorem libenter
castigaturus fuerit. **T**unc priuate adionis calumni-
am ipse compescuit. adulterij crimen publice questioni
vindicanum reliquit. ¶ **M**ulto animosius et ut mi-
litari spiritu dignum erat se in consimili genere iudi-
cij. **G.** marius gessit. **N**am cum. **G.** ticinius mintur-
nensis fanniam vxorem quam impudicam de industria
duxerat eo crimine repudiatam dote spoliare conaret̄
sumpt̄ in ter eos iudex in conspectu habita questione
seductum ticiniū monuit ut incepto desisteret ac mu-
lieri dotē redderet. **Q**uod cū sepī frustra fecisset coact̄
ab eo sententiam p̄nunciare. mulierem impudicicie se-
stercio nummū ticiniū summa totius dotis damnauit
p̄fatus idcirco se hunc iudicandi modum secutum. cū
liqueret sibi ticiniū patrimonio fannie insidias struen-
tem impudicie coniugiū expetisse. **F**annia autem hec
est que postea mariū hostem a senatu iudicatū cenoz
paludis qua extractus erat oblitū. etiam in domū suā
custodiendū minturnis deductum. ope quantacūq; po-
tuit adiuuit. memor q̄ impudica iudicata cēt suis mo-
ribus. q̄ dotē seruasset. illius religioni acceptum ferri
debere. ¶ **M**ultus sermo eo etiam iudicio manauit.
in quo quidam furti damnat̄ est. quia equo cuī vsus
illi vsq; ariciam commodat̄ fuerat. vltiore eius mu-
nicipij cliuo vectus esset. **Q**uid aliud hoc loci quam

verecundiam illius seculi laudemus in quo tam minimo a pudore excessus puniebantur.

¶ **Capitulum tertium** Que mulieres apud magistratus pro se aut pro alijs causas egerunt.

SE de his quidem feminis tacendum est. quas condicio nature et verecundie stola ut in foro et iudicijs tacere non valuit. ¶ **A**meilia sententia rea causam suam. l. ticio pretore iudicium cogente maximo populi concursu egit. motusque omnes ac numeros defensionis non solum diligenter sed etiam fortiter executi. et prima actione et pene cunctis sententijs liberata est. **Q**uam quia sub specie femine virilem animum gerebat androgenem appellabant. ¶ **C**afranea vero licinij buccionis senatoris vxor prompta ad lites contrahendas: pro se semper apud pretores verba fecit. non quod aduocatis deficiebatur. sed quod impudencia habundabat. Itaque inusitatis foro latratibus assidue tribunalia exercendo. muliebris calumpnie notissimum exemplum euasit. adeo ut per crimine impudicis feminarum moribus. **S**. afranie nomen obiciatur. **P**rozogauit autem spiritum suum ad. **S**. cesarem tritum & seruilium consules. Tale enim monstrum magis quo tempore extinguitur quam quo sit ortum memorie tradendum est.

Hortensia vero. q. hortensij filia cum ordo matronarum graui tributo a triumuiris esset oneratus. nec quisquam virorum patrocinium eis accommodare auderet causam feminarum apud triumuiros et constanter et feliciter egit. **R**epresentata enim patris facundia impetrauit. ut maior pars impate pecunie his remitteretur. **R**enuit tunc muliebris stirpe. q. hortensius verbisq. filie aspirauit. Cuius si virilis sexus posterum vim sequi voluisset hortensiane eloquentie tanta hereditas vna femine actione abscessa non esset.

¶ **Capitulum quartum** de questionibus

Etq; ut omnes iudicioꝝ numeros exequamur .
questiones quibus aut creditū nō est aut temere
fides habita est referamus . ¶ **M.** agrij argētarij ser-
uus alexandrū fannij seruū occidisse . insimulatus est
eoq; nomine tortus a domino admisisse . se id facinꝝ cō-
stantissime asseuerauit Itaq; fannio deditus . supplicio
est affectus ¶ Paruulo deinde tempore iteriecto ille cuiꝝ
de nece creditū erat domum redijt . Contra fannij ser-
uus alexander cū in hanc suspicionem . **S.** flauij equi-
tis romani occisi venisset . sexies tortus pnegauit ei se
culpe affinem fuisse . Sed perinde atq; confessus et a iu-
dicibus damnatus et a . l . calpurnio triumuiro in cru-
cem actus est . ¶ Item fuluio flacco causam dicente
philippus seruus cuius in quo tota questio nitebatur .
occies tortus nullum omnino verbū quo dominꝝ pstri-
geretur emisit . Et tamen reus damnatus est . cū cerciꝝ
argumentū innocencie vnus occies tortus exhiberet qꝝ
octo semel torti prebuissent .

Capitulum quintum de testibus

Sequitur ut ad testes p̄tinencia exempla conme-
morem . ¶ **S.** et . q . seruilij scipionibus isdem
parentibus natis et per omnes honorū gradus
ad summam amplitudinem prouectis idem fratribus
metellis . q . et . l . consularibus et censorijs altero eciā
triumphali in . q . pompeij a . f . repetundarū reum acē-
rimie dicentibus testimonij non abrogata fides abso-
luto pompeio sed ne potnci a inimicū oppressisse vide-
retur occursum est . ¶ **M.** enulius scaurus princeps
senatus . **S.** mēmiū repetundarū reum districto testio-
nio insecutus est . ¶ Item . g . flauū eadem lege ac-
cusatum testis p̄scidit . ¶ **J.** am . g . norbanū maiestatis
crimine publice questioni subiectū ex p̄fesso opprimere
conatus est . nec tamen aut auctoritate qua plurimū
pollebat . a religione de qua nemo dubitabat . quēquā

eorū affligere potuit. ¶ **L.** quoq; crassus tant⁹ apud
iudices quantus apud pa. co. emilius scaurus. nanq;
eorum suffragia robustissimis et felicissimis eloquēcie
stipendijs regebat. eratq; sic fori. vt ille curie princeps
cum vehementissimū testimoniū fulmen in. ¶ **M.** marcel
lum reum iniecisset. impetu grauis exitu vanus appa:
ruit. ¶ **A.** ge. q. metellus pius. l. marcus luculli. q.
hortensius. ¶ **L.** lepidus. ¶ **C.** cornelij maiestatis rei quā
non onerarunt tantumodo testes salutem sed etiam ne
gantes illo incolumi stare. r. p. posse deponerunt.
Que dedecora ciuitatis pudet referre vmbone iudici
ali repulsi sunt. ¶ **Q**uid. m. cicero forensi milicia
summos honores amplissimūq; dignitatis locū adept⁹
nō ne in ipsis eloquēcie sue castris testis abiectus est.
dum. p. claudiū rome apud se fuisse iurauit & illo sacri:
legum flagiciū vno argumēto absencie tuente. **S**i qui
dem iudices claudiū incesti crimine quā cicero nem in
famia periurij liberare maluerunt. **T**ot eleuatis testi
bus vnū cui⁹ noua ratione iudiciū igressa auctoritas
confirmata est referam. ¶ **T.** seruilis consularis
ensorius triumphalis qui maiorū suozū titulis isau:
rici cognomen accepit. vel cū forum p̄teriens testes in
reum dari vidisset. loco testis constitit. ac summā intē
patronozū pariter et accusatorū admiracionem sic or:
sus est. hunc ergo iudices qui causam dicit. cuias sit a
quam vitam egerit. quāq; merito aut iniuria accuse
ignoro. **I**llud tamen scio cū occurisset mihi laurentia
via iter facienti admodū angusto loco equo descendere
noluisse. **Q**uod an aliquid ad religionem vestram p̄:
tineat. ipsi estimabitis. **E**go id sup̄mendū n̄ putau
iudices reum vix auditis ceteris testibus damnarunt
Valuit enim apud eos tum amplitudo viri. tū grauis
neglecte dignitatis eius indignatio. **E**umq; qui vene:
rari principes nesciret. in quodlibet facinus p̄cursurū

crediderunt.

¶ Capitulum sextum quod que in alijs vindicauerunt ipsi commiserunt

Nillos quidem latere paciamur qui que in alijs vindicauerunt ipsi commiserunt. **¶ G.** licinius cognomine hoplomachus a pretore postulauit ut patri suo bonis tanquam ea dissipanti interdiceret

Equidem quod petierat impetrauit. Sed ipse paruo post tempore mortuo sene. amplam ab eo sibi relictam pecuniam festinanter consumpsit. dignus hac vicissitudine pene fuit. quoniam hereditatem absumere quam heredem maluit tollere.

¶ G. autem marius cum magnum et salutarem. r. p. ciuem in. l. saturnino opprimendo egisset. a quo in modum vexilli pilleum seruitutis ad arma capienda ostentatum erat. l. silla cum exercitu in urbem irruente ad auxilium seruorum pilleo sublato confugit.

Itaque dum facinus quod punierat imitatur alterum marium a quo affligeret inuenit. **¶ G.** vero licinius stolo cuius beneficio plebi petendi consularis potestas facta est. cum lege sanxisset. ne quis amplius quam quingenta agri iugera possideret. ipse mille comparauit dissimulandique criminis gratia dimidiam partem filio emancipauit.

Quam ob causam a. m. popilio lenate accusatus. primus sua lege cecidit. ac docuit nihil aliud precipi debere. nisi quod prius quisque sibi imperauit.

¶ Q. autem varius propter obscurum ius ciuitatis ibrida cognominatus. tr. pl. legem aduersus intercessionem collegarum prorogauit. que inebat queri quorum dolo malo socij ad arma ire coacti essent. magna cum clade. r. p.

¶ Sociale enim prius deinde civile bellum excitauit. Sed dum ante pestiferum. tr. pl. quam certum ciuem agit. sua lex eum domesticis laqueis constrictum absumpsit.

¶ Capitulum septimum de studio et industria

Quid cello vires industrie commemorare cui? ala:
cri spiritu milicie stipendia roborantur. forensif
gloria accenditur. fido sinu cuncta studia recep:
ta nutriuntur. quicqd animo quicqd manu. quicqd lin
gua admirabile est. ad cumulum laudis perducitur &
Que cum sit perfectissima virtus tamen duramento
suo confirmat eam. ¶ **C**ato sextu et octuagesimu an
num agēs dicitur in. r. p. tuēda iuuenili animo prestat.
ab inimicis capitali crimine accusatus. causam suam
egit neq; aut memoriam eius quisquam tardiorē. a
firmitatem lateris vlla ex parte quassatam aut os he:
sitacione impeditu animaduertit. quia omnia ista i
suo statu equali ac ppetua industria continebat. **Q**ui
eciam in ipso diuissime ac te vite sine disertissimi ora:
toris galbe accusacioni ⁱⁿ defensionē suam pro hispania
opposuit. **I**dem grecis litteris erudiri cōcupiuit. **Q**uā
sero inde estimemus quod eciam latinas pene iā senex
didicit. **C**unq; eloquēcia magnam gloriam partam ha
beret. id egit ut iuris ciuilis quoq; esset pitissimus.
Cuius mirifica proles ppior etati nostre cato ita do:
ctrine cupiditate flagrauit. ut ne in curia quidem dū
senat⁹ cogitur temparet sibi. quominus grecos libros
lectitaret. **Q**ua quidem industria ostendit alijs tem:
pora de esse. alios super esse temporibus. ¶ **T**erenciū au
tem varro humane vite exemplo et spacio. nō annis q̄
bus seculi tempus equauit quam stilo viuacior fuit.
In eodem enim lectulo et spirit⁹ eius in egregiorū ope
rum cursus extin⁹ est. ¶ **C**onsimilis pseuerancie liuius
drusus: qui etatis viribus ac acie oculorū defect⁹ uis ci
uile populo benignissime interpretatus est. vtilissima qz
discere id cupiētibus monumēta composuit. **N**am vt
senem illū natura cecū fortuna facere potuit. ita neu
tra interpellare valuit. ne non animo et videret et vi:
geret. ¶ **M**. vero senator et lupus poncius eques roma

nus suis temporibus celebres causarū actores luminibus
capti eadem industria forensia stipendia executi sunt .
Itaq; frequēcius etiam audiebantur . concurrentibus
alijs quia in genio eorū delectabantur . alijs quia con:
stanciam admirabantur . Namq; alijs incommodo per:
culsi secessum petunt . duplicant tenebras . fortuitis vo:
luntaria adicientes . **J**am . p . crassus cū ī asiam ad ari:
stonicum regem de bellandum consul . venisset tanta
cura grece lingue animo noticiam comprehendit . ut
eam in quinq; diuisam genera p omnes partes ac nu:
meros penitē cognosceret . **Q**ue res maximū ei socioꝝ
amorem conciliavit . qua quis eorū lingua apud tribu:
nal illius postulauerat . eadem decreta reddēti . **N**e:
roscius quidem subtrahatur scenice industrie . notissi:
mum exemplū . qui nullū vniquam spectante populo
gestū nisi quem domi meditat⁹ fuerat ponere ausus est
Qua ppter non ludicra ars roscium . sed roscius ludi:
eram artem cōmendauit . **N**ec vulgi tantum fauorem
verū etiam principū familiaritates amplexus . **H**ec sūt
attenti et anxij et nunquam cessantis studij premia .
Propter q; tantorū virozū laudibus nō impudenter
se persona histrionis inseruit . **G**reca quoq; industria
quoniam nostre multū profuit quem meretur fructū
latina lingua recipiat . **D**emoscenes cui⁹ cōmemo:
ratio nomine maxime eloquēcie . consummatio audiē:
tis animo oboritur . cū inter incia iuuetē artis quā
affectabat primam litteram dicere non posset . oris
sue viciū tanto studio expugnavit ut ea a nullo ex:
pressus efferretur . **D**einde ppter nimiam exilitatem
acerbam auditu vocem suam exercitatione continua
ad maturū et gratū auribus sonum perduxit & lateris
etiam firmitate defect⁹ . quas corporis habit⁹ vires ne:
gauerat . a labore mutuat⁹ est . **M**ultos enim versus
vno impetu spirit⁹ complectebat . eos q; aduersa loca

Dulcius
1524

celeri gradu scandēs p̄nunciabat. ac vadōsis litoribus
insistens declamaciones fluctuū fragoribus obluantibus
sedabat. ut ad frenitū concitatarū concionū pa-
ciencia duratis auribus vteretur. fertur quoq; ore īser-
tis calculis multū ac diu loqui solit⁹ quo vacuū prom-
ptius esset et solucius. **P**reliat⁹ est cū rerū natura.
equidem victor abiit. malignitatem eius pertinacissi-
mō animi roboze superando. Itaq; alterū demostenem
mater. alterū industria cūxa est. **A**tq; ut adue-
tustiozem industrie actum transgrediar. p̄thagozas p̄-
fectissimū opus sapiencie. a iuuenta pariter et omnis
honestatis percipiende cupiditate ingressus. nihil enī
quod ad vltimū sui p̄uenturū est finem nisi et nature.
et celeriter incepit. egiptū pecyt. vbi litteris gentis ei⁹
assuefact⁹. preteriti cui sacerdotū cōmentarios scrutat⁹
innumerabiliū seculorū obseruaciones cognouit. In-
de ad persas p̄fectus. magorū exactissime prudencie se
formandū tradidit. **A** quib; siderū mot⁹ cursusq; stel-
larū et vniuscui⁹q; vim. p̄prietatem. effectum. benigni-
ssime demonstratū. docili animo sorbsit. **C**retam de-
inde et lacedemoniam nauigauit. quarum legibus et
moribus inspectis ad olimpiatum certamen descendit.
Cunq; multiplicis sciencie maximam inter omnes to-
cius grece admiracionem et specimen exhibuisset quo
cognomine censeretur interrogat⁹. non se sapientem
iam enim illud septem excellentes viri occupauerant.
sed amatorem sapiencie id est grece. philosophon edī-
dicit. **I**n italie eciam partem que tunc maior greca
appellabatur perrexit. in qua plurimis et opulentissi-
mis vrbibus effect⁹ studiorū suorū approbavit. Cuius
ardentem rogū plenum veneracionis oculis metapōn-
tus asperxit. oppidū p̄thagoze quam suorū cinerū no-
bilis clariusq; monumētum. **P**lato autem pa-
triam athenas p̄ceptorē socraten sortit⁹ et locū et homi-

Pythagoras

plato.

Pythagoras

Pythagoras

nem doctrine fertilissimū • ingenij quoq; diuina instru-
tus habundancia • cū omniū iam mortaliū sapientissi-
mus haberetur • eo quidem vsq; ut si ipse iupiter celo
descēdisset • nec elegancioze nec beacioze facundia vsurus
videret̃ • egiptū pagrauit dum a sacerdotibus eius gen-
tis geometrie multiplices numeros celestū obseruaci-
one racionū percipit. **Q**uoq; tempore a studiosis iu-
uenibus certatim athene platonem doctorem querētibus
petebatur • ipse nili fluminis inexplicabiles ripas • va-
stissimoq; campos effusam barbariā et flexuosos fos-
sarium ambit⁹ egiptiorū senum discipulus lustrabat.
Quominus miror in italiam transgressum ut ab ar-
thica tarenti a timeo et arione et ceteris locis pitagore
precepta et instituta acciperet. **T**anta enim ius tan-
ta copia litterarū vndiq; colligēda erat • ut inuicem p
totum terrarū orbem dispergi et dilatari posset. **A**lte-
ro eciam et octuagesimo anno decedēs sub capite sopho-
nis mimos habuisse fertur. **S**ic ne extrema quidem ei⁹
hora agitatione studij vacua fuit. ¶ **A**t democritus
cum diuicijs censeri posset que tante fuerunt ut pater
eius xerxis exercitui epulum dare ex facili potuerit • quo
magis vacuo animo studijs litterarū cēt opatus • par-
admodū summa retenta • patrimonium suū patrie dona-
uit. **A**thenis autem cum pluribus annis moratus •
omnia temporū momenta ad picipendam et exercendā
doctrinam conferēs • ignot⁹ illi vrbi vixit • quod ipse q̃
dam volumine testat̃. **S**tupet mens ammiracione tan-
te industrie • et iam transit alio. ¶ **C**arneades labori-
osus et diuturnus sapiēcie miles • siquidem nonagita
expletis annis idem illi viuēdi ac philosophandi finis
fuit • ita se mirifice doctrine operibus addixerat • ut cū
cibi capiendi causa recubuisset • cogitationibus inherēs
manū ad mensam porrigere obliuiscētur • sed eum me-
llia quam vxoris loco habebat temperato inter studia

*Capitulum hoc est de vita
et moribus democriti
et carneades*

Democritus

Carneades

accessio illa futura sciencie erat. Sed puicax hominis i
dustria tantis doctrine sue diuicijs etiam musice racio
nis vilissimū elemētum accedere voluit. Ergo dñ addi
scendū semper se pauperem credidit. ad docendū fecit lo
cupletissimū. ¶ Atq; ut longe et felicitis industrie q̄si
in vnum aceruū exempla redigamus. isocrates. nobi
lissimū librū q̄ ita. naobna ikoc. inscribitur quartum et
nonagesimū annum agens ita ut ipse significat com
posuit opus ardentis spiritus plenū. Ex quo apparet se
nescentib; membris eruditorū intus animos industrie
beneficio florem iuuetē retinere. Neq; hoc stilo termi
nos vite sue clausit. Namq; ammiracionis eius fru
ctum quinquennio pcepit. Ceterioris etatis metas
sed nō paruitatem spacij crisippi viuacitas. lexit. Nā
nonagesimo anno ceptū vnde aotthon quadragesimo
exactissime subtilitatis volumen reliquit. Cuius studiū
in tradendis ingenij sui monimētis tantū ope laboris
q; sustinuit. ut ad ea que scripsit penitus cognoscenda
longa vita opus. ¶ Te quoq; cleante tam laborio
se haurientem et tam ptinaciter tradentem sapienciam
numen ipsius industrie suscepit. cū adolescētē questi
extrahēde aque nocturno tempore mopiam tuam sustē
tantem. diurno crisippi p̄ceptis percipiēdis vacantem
eundem q; ad vndecentesimū annū attēta cura erudien
tem auditores suos videret. Duplici enī labore vnus
seculi spacium occupasti. incertū reddēdo. discipulus ne
an preceptor esses laudabilior. ¶ Sophocles quoq; glo
riosum tū rerū natura certamen habuit. tam benigne
illa mirifica opera sua exhibendo quam illa operibus
eius tempora liberaliter ministrando. Prope enim
centesimū attigit. sub ipsum transitū ad mortē edipo
de. eitikoanon. scripto. Qua sola fabula omnium eius
dem studij poetarū p̄ripere gloriam potuit. Idq; igno
tum eē posteris fili; sophoclis sophō noluit. sepulchro

Cleantes.

Sophocles

patris que retuli in sculpendo ¶ Simonides vero
poeta octuagesimo anno et docuisse se carmina. & in
eorū certamen descendisse ipse gloriatur. Nec fuit in
quum illū voluptatem ex ingenio suo diu percipere.
cum eam omni tuo fruendam traditurus esset. Nam
solon quanta industria flagrauerit. et versibus com:
plexus est. quibus significat se cottidie aliquit ad discē
tem senescere. et supmo vite die confirmauit. qd assiden
tibus amicis. et quadam de re sermone inter se con:
ferētibus fatis iam pressum caput erexit. interrogat
qz qua ppter id fecisset. respondit. Vt cū istud quicqd
est de quo disputatis prepero. moriar. Migrasset pfe:
cto ex hominibus inercia. si eo animo vitam ingrede:
rentur. quo eam solon egressus est. ¶ Quam porro
industrius themistocles qui maximarū rerum cura di
strictus. omniū tamen ciuū suorū nomina memoria
comphendit. Per summam qz iniquitatē patria pul
sus et xersen quem paulo ante deuicerat confugere coa
ctus. priusquam ī conspectu eius veniret. plico sermo:
ne se assuefecit. ut labore parta commendacione regijs
auribus familiarem et assuetū sonum vocis adhiberet
Cuius vtriusqz industrie laudem duo reges partiti sūt
Cirus omniū militū suorū nomina. Mitridates dua:
rum et viginti genciū que sub regno ei⁹ erant linguas
discendo. Ille ut sine monitore exercitū salutaret. hic
ut eos quibus impabat sine interpte alloqui posset.

¶ Capitulum octauum de ocio

Ociū quod p̄cipue industrie et studio maxime
contrariū videtur. p̄cipue subnecti debet. n̄ quo
evanescit virt⁹ sed quo recreatur. Alterū enim
inertibus eciam vitandū. alterū strenuis quoqz inter:
dum appetendū est. Illis ne pprie vitam inneruem exi
gant his ut tempestiua laboris intermissione ad labo:
randum fiant vegeciōres. ¶ Dar vere amicitie cla

rissimum scipio et leli^{us} tū anioris vinculo tū eciam
omniū virtutū inter se iunctū societate • ut actuose vi
te iter equali gradu exequabantur • ita animi quoq; re
missioni cōmuniter adquiescebant. Constat nanq; eos
caiete et laurenti vagas litoribus conculas et calculos
lectitasse. ^{scilicet} Idq; se • p. crassus ex socero suo sceuola qui ge
ner lelij fuit audisse se penumero predicauit. ¶ Sce
uola autem quiete remissionis corū certissimus testis
optime pila lusisse traditur • quia videlicet ad hoc diuē
ticulum animū suū forensibus ministerijs fatigatum
transferre solebat. ¶ Lea quoq; et ad calculis interdū
vacasse dicitur • cum bene ac diu iura cuium cerimoni
as deorū ordinasset. ¶ Ut enī in rebus serijs sceuolam
ita in scenicis ludibus hominem agebat • quem rerum
natura continui laboris paciētem esse non sinie. ¶ Idq;
vidit cui nulla pars sapiēcie obscura fuit socrates • ide
oq; non erubuit • tunc tū interposita harundine cruri
bus suis cū paruulis filiolis ludēs ab alcibiade derisus
est. ¶ Homer^{us} quoq; ingenij celestis vates non aliud sen
sit vebenētissimis acillis manibus canora fides aptan
do • ut carū militare robur leui pacis studio relaxaret
¶ Capitulum nonnum quanta uis sit eloquēcie.

Potenciam vero eloquencie et si plurimū valere
animaduertimus • tamen sub pprijs exemplis q̄
scilicet vires ei⁹ testatiores fiant recognosci cō
uenit. ¶ Regibus exactis plebs dissidēs a patribus
iuxta ripam fluminis amenis in colle qui sater appel
latur armata consedit. Eratq; non solū deformis sed
eciam miserimus • r. p. stat⁹ a capite ei⁹ cetera parte
corporis pestifera sedicione diuisa. ¶ Ac ni valerij sub
uenisset eloquēcia spes tanti imperij in ipso pene ortu
suo corruisset. ¶ Is nanq; populum noua et insolita li
bertate temere gaudētem oratione ad meliora et sanio
ra consilia reuocatū senatū subiecit • idest urbem vibi

Commae hunc in acille q̄
fuit de theophrasto p̄ bestia
laureo r̄uēty in lūcio t̄ p̄
200 p̄ 21 r̄uēty in lūcio

in hunc in r̄uēty p̄
+ in r̄uēty r̄uēty ad p̄
r̄uēty p̄ r̄uēty r̄uēty
p̄ r̄uēty r̄uēty

tunxit. **V**erbis ergo facundis ira. consternatio. arma
cellerunt. **Q**ue etiam marianos cinnanosque mucrones
civilis profundendi sanguinis cupiditate furētes inhibu
erant. **D**issi enim a seuissimis ducibus milites ad **m.**
antonium oberuncandū. sermone eius obstupefacti. di
strictos iam et vibrantes gladios cruore vacuos vaginis
reddiderunt. **Q**uib; digressis. **p.** antonius vel annu
is enim solus in ambitu expertus antoniane eloquentie
steterat. crudele impiū truculēto misterio pegit. **Q**uā
dilectū igitur eum fuisse putemus quem ne hostiū qui
dem quisquam occidere sustinuit. qui modo vocem ei
ad aures suas voluit admittere. **D**ivus quoque **u**
lius quam celestis numinis tam etiam humani inge
nij perfectissimū columen vim facundie proprie expressit. dice
do in accusatione gnei dolabelle quē reum egit. extor
queri sibi causam optimam. l. cotte patrocinio. **S**iqui
dem maxima tunc eloquentie quæsta est. **C**uius facta
mencione quoniam domesticū nullū manus adiecerim
exemplum peregrinandū est. **D**isstrat⁹ dicendo tan
tum valuisse tradit⁹ est. ut ei atheniēses regiū impiū
oratione capti pmitterent. cū pferim e contraria par
te amantissimus patrie solon niteretur. **S**ed alterius
salubriores erant contēciones. alteri⁹ diserciores. **Q**uo
euenit ut aquila prudentissima ciuitas libertatē serui
tuti pferret. **P**ericles⁹ antem felicissimis nature
incrementis sub anaxagora pceptore summo studio per
politus et instructus. liberis athenarū ceruicibus. in
gum seruitutis imposuit. **E**git enim illam urbem et ver
sant arbitrio suo. **C**unq; aduersus voluntatem popu
li loqueretur. iocunda nichilomin⁹ et popularis eius
vox erat. **I**taq; veteris comedie maledicta lingua quā
uis potenciam viri pstringere cupiebat. tamē in labris
hominis melle dulciorem leporem fatebatur habitare
inq; animis eorū qui illū audierant quasi aculeos q̄s;

Tullius

Disstratus

Pericles

Pericles

dam relinqui p̄dicabat. ¶ Fertur quidam eū admo:
dum senex prime concioni periculis adolescētuli itresset
idem ꝑ iuuenis p̄sistratū decrepitū iam concionantē
audisset non temperasse sibi quominus exclamaret. ca
ueri illū ciuem oportere. quod p̄sistrati oracioni simil
lima eius eēt oracio. Nec hominem aut estimacio elo
qui ij aut morū auguriū fefellit. Quid enī inter p̄si
stratū et periclen interfuit. nisi quod ille armatus hic
sine armis tyrannidem gessit. ¶ Quantū eloquencia
uallisse hegesiam cirenaicum philosophū arbitramur
qui sic mala in te representabat. ut eorū miserāda ima
gine audiēcium pectoribus incerta multis voluntari
am mortis appetende cupiditatē ingeneraret. ¶ Ideoꝛ
a rege ptolomeo vltorius hac de re differere p̄bitus est
¶ Capitulū decimū quantū momētū sit in p̄nunciatio:
ne et apto motu corporis.

vide quod dicitur in p̄nunciatio
Eloquencie autem ornamēta in p̄nunciacione
apta et conueniēti motu corporis consistunt.
Quibus eū se instruxit. tribus modis homines
aggreditur. annos eorū ipsa inuadendo horū alteri
aures. alteri oculos p̄mulcendos tradēdo. ¶ Sed ut pro:
positi fides in personis illustribus exhibeatur. ¶ S. gra
chus eloquencie quam p̄positi felicioris adolescēs quo:
niam flagrantissimo ingenio cum optime. r. p. tueri
posset. perturbare impie maluit quociens apud popu
lū concionat⁹ est seruū post se musice artis p̄itum ha
buit. qui occulte eb urnea fistula p̄nunciacionis eius
modos formabat. aut nimis remissos excitando. aut
plus iusto concitatos reuocando. quia ipsum calor at
qꝛ imperus actionis attentū huiusce temperamēti estia
torem esse non paciebatur. ¶ Q. autem hortensius
plurimū in corporis decore motu repositū credens. pe
ne plus studij ī eodem laborando quā ī ipsa eloquēcia
affectanda impendit. ¶ Itaqꝛ nescires vtrū cupidius ad

hegesia

Gracchus

Quintilianus

audiendam eam • an ad spectandū concurreretur • sic vè
 bis oratoris aspect⁹ • et rursus aspectū verba seruibāt
 Constat itaq; eloquium roscii q; ludicre artis peritissi-
 mos illo causas agente in corona frequenter astitisse •
 ut foro petitos gestus in scenam referret. ¶ Nam
 • *Cicero* quantū in utraq; re de qua loquimur mo-
 menti sit oratione quam p gallo habuit significauit •
 m • callidio accusatori ex pbrando quod pparatū sibi a
 reo venenū testibus cirographis questionibus pbatuz
 affirmans • remisso vultu et languida voce et soluto ge-
 nere orationis vsus esset • pariterq; et oratoris viciū de-
 texit • et cause periclitantis argumētum adiecit • totum
 hunc locum ita claudendo • *Tune istud • m • calidi nisi*
fingeres sic ageres & ¶ Consentaneū huic demostenis
iudiciū • Cuidam cum interrogaret quid nam esset in
dicendo efficacissimū respondit • leittokpic • Iterum de
inde ac tercio in terpellat⁹ idem dixit • pene totū se illi
debere confitēdo • Recte itaq; eschines cū ppter iudicia
lem ignominiam relictis athenis rodum petisset atq;
ibi rogatu ciuitatis suam prius in thesiphontem dein
de demostenis p eodem orationem clarissima et suauissi-
ma uoce recitasset • ammirantibus cunctis veriusq; co-
luminis eloquēciam sed aliquanto magis demostenis
quid si inquit ipsum audissetis & Tant⁹ orator et mo-
do tam infest⁹ aduersarius sic inimici vim ardorem q;
dicēdi suscepit • ut se scriptorū eius parū idoneū lectorē
esse pdicaret • expere⁹ acerrimū vigorem oculorū • terri-
bile vult⁹ pondus • accommodatum singulis verbis so-
num vocis • efficacissimos corporis motus • Ergo et si
operi illius aditi nihil potest • tamē in demoscene ma-
gna pars demostenis abest • quod legitur potius quam
auditur •

Cicero

Demostenis

et pndiaro

vnde fieri de hinc

¶ Capitulū vndecimum quam magni effect⁹ arcium sunt

Effectus etiam arcium recognoscere posse aliquid afferre voluptatis protinus quod et quam utiliter excogitate sunt patebit. et memoratu digne res lucido in loco reponentur. et labor in his edendis suo fructu non carebit. ¶ Sulpicij galli maximū in omni genere litterarū recipiendo studium plurimū. r. p. profuit. Nam cū. l. pauli bellū aduersum regem persegredientis legatus esset et serena nocte subito luna defecisset eoque velut diro quodam monstro perterritus exercitus noster manus cū hoste conferendi fiduciam amisisset. de celi ratione et siderū natura peritissime disputando alacrem eum in aciem misit. Itaque inclite illi pauliane victoriae liberales artes galli additū dederunt. quia nisi ille metū nostrorū militū vicisset. impator vincere hostes non potuisset. ¶ Spurrine quoque in consuetudinibus decorū monitis efficacior sciētia apparuit. quā vrbs romana voluit. Predixerat. G. cesari in proximis. xxx. dies quasi fatales caueret. quorū ultimus erat idus marcie. Ergo cū forte mane uterque in domū calumī domicij ad officij conuenissent. cesar spurinne Et nunquid scis idus iam marcie venisse? Et is Et quod scis illas nondum preterisse? Abiecerat alter timorem tanquam exacto tempore suspecto. alter ne extremam quidem eius partem periculo vacuā esse arbitratus est. Vt nam haruspiciem potius auguriū quam patrie parentem securitas fecerit. ¶ Sed ut alienigenas scrutemur cū obscurato repente sole inusitatis perfuse tenebris athene sollicitudine ageretur. interitum sibi celesti denunciacione portēdi credentes. pericles precessit in medium. et que a preceptore suo anaxagora pertinencia ad solis et lune cursum acceperat. deseruit. nec ulterius trepidare cives suos vano metu passus est. ¶ Quantū porro dignitatis a rege alexandro tributū arti existiamus. qui se et pingi ab vno a pelle et fingi a lisippo

Sulpicius

Spurrina.

pericles

tantummodo uoluit Tenet insentes athenis. uolcan?
alchimienis manibus fabricat?. Preter cetera enim p
fectissime artis in eo precurrēcia iudicia eciam illud mi
rantur. quod stās dissimulate claudicacionis sub veste
leniter. vestigiū reſentat. ut non expriatū tanquā
viciū ita tamen tanquam certam ppriam qz deitate
decore significans. Cuius cōiugem praxiteles in mar
more quasi spirantem in templo ouidiōrū collocauit
ppter pulchritudinem operis a libidinoso cuiusdam cō:
plexu parum tutam. Quo excusabili or est error equi
qui visa pictura eque hinnitū edere coact? est. et canū
latrat? aspectu picti canis incitat?. taurus qz ad amo
rem et concubitū enee uacce siracusis nimie similitudi
nis irritamēto compulsus. Quid enim vacua ratio:
nis animalia arte decepta miremur. Cum hominis sa:
crilegam cupiditatem muti lapidis liniamentis excita
tam videamus.

¶ Capitulum duodecimum quedam nulla arte effici posse
¶ Eterum natura quemadmodū sepenumero emu
lam virium suarū artem esse patiē. ita aliquan
do irritam fesso labore dimittit. Quod summi
artificis euphranoris manus senserūt Nam cū athenis
duodecim deos pingeret. neptunū imaginem quam po
terit excellentissimis maiestatis coloribz complexus est.
perinde ac iouis aliquanto angustiozem reſentatur?
sed omni impetu cogitacionis in supiori opere absum:
pto. posteriores eius conat? assurgere quo tendebāt ne:
quiuerunt. ¶ Quid ille alter eque nobilis pictor lu:
ctuosum immolate ephigenie sacrificiū referens. cum
calcanta tristem. mestū. vlixem. clamantem. ai atem
lamētantem menelaum circa aram statuisset caput a
gamenonis inuoluendo. nonne summi meroris acer
bitatem arte non posse exprimi confessus est Itaqz pi
ctura ei? auspicias et amici et fratris lacrimis madet

Praxiteles

Euphranor

pictor ali?

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

patris fletum spectantis affectu estimandū reliquit .

Atq; ut eiusdem studij adiciam exemplū . p̄cipue artif
pictor equū ab exercitacione venientem modo nō viū
laborem industrie sue comp̄benderat . cui⁹ naribus spu
mas addicere cupiens . tantus artifex in tam paruula
materia multū ac diu frustra terebatur . Indignacio
ne deinde accensus spongiam omnibus imbutam colo
ribus forte iuxta se positam app̄hendit . et veluti cor
rupturus opus suū tabule illisit . quam fortuna ad ip
sas equi nares directam desiderii pictoris coegit exem
plare Itaq; q̄ ars ad umbrare n̄ valuit . casus imitat⁹ ē .

Capitulū tredecimū sue quemq; artis optimū et au
ctorem & disputatorem esse .

Ve autem artis vnumquēq; et auctorem & di
sputatorem optimū esse non dubitemus paucis
exemplis admoueamur .

¶ Q . scenola legū
clarissimus et certissimus nates . quocienscūq; de iure p̄
torio consularet . ad furiū et ad cassellū quia huic sciē
cie dediti erant consultores reiciebat . Quo quidem fa
cto moderacionē suam magis cōmendabat quam au
toritatem munit . ab his id negociū apcius explica
ri posse confitendo . qui cottidiano vsu eius callebant .
Sapientissimi igitur artis sue p̄fessores sunt . a quibus
et p̄pria studia verecundie et aliena callide estimant .

¶ Platonis quoq; eruditissimum p̄ct⁹ hec cogitacio at
tigit . qui conductores sacre are de modo et forma eius
secum sermonē conferre conatos . ad euclidem geome
trem ire iussit . sciencie eius cedēs . imo p̄fessionī .

¶ Glorianē athene armametario suo . nec sine causa . Est
enī illud opus et impensa et elegacia visendum . cuius
architectū philonem ita facunde racionem institucio
nio sue in theatro reddidisse constat . ut disertissimus
populus non minorem laudem eloquencie eius quam
artī tribueret .

¶ Mirifice et ille artifex qui in ope

scenola

platonis

philonem

suo moneri se a litore suo de trepida et ansulis passus .
de crure eciam disputare incipientem supra plantam as-
cendere vetuit .

Capitulū quatuordecimum De senectute.

Senectus quoq; ad vltimum sui finem p̄fecta . i
hoc eodem opere inter exempla industrie in ali-
quot claris viris conspecta est . Seperatum tamē & p̄-
prium titulum habeat . ne cui deozū immortalium preci-
pua indulgencia affuit . nostra ornata mencio defuisse
existimetur . et simul spe diuturnioris vite quasi admi-
nicula quedam dentur . quibus insistentis alacriorem se
respectu vetuste felicitatis facere possit . tranquillitatē
q; nostri seculi qua nulla vniquam beatior fuit . subin-
de fiduciam confirmet salutaris principis incolumita-
tem ad longissimos humane condiciōis terminos p̄-
rogando . ¶ M. valerius coruinus centesimū annū cō-
pleuit . Cui⁹ inter primū et sextū consulatū . xl . et sex
anni intercesserūt . suffecit q; integris viribus corporis
non solū speciosissimis publicis ministerijs . sed eciam
exactissime agrorū suoz culture . et cuius et patrifami-
lie optabile exemplū . Cuius vite spacium equauit metel-
lus . quarto q; anno post consularia imperia senex ad-
modū pontifex maximus creatus . tutelam ^{cerimonia}
rum per duos et viginti annos neq; ore in votis nun-
cupandis hesitante neq; in sacrificijs faciendis tremu-
la manu gessit . ¶ Q. autem fabius maximus . ij .
et . lx . annis auguriatus sacerdotiū sustinuit . robusta
iam etate id adeptus . Que vtraq; tempora si in vnū
conferantur . facile seculi modū expleuerint . ¶ Tam
de . m . ppenna quid loquar qui omnibus quos in sena-
tum consilij vocauerat supstes fuit . septem q; tantūmo-
do quos censor . collega . l . philippi legerat e patrib; cō-
scriptis reliquos vidit toto ordine amplissimo diutur-
nior . ¶ Appij vero eū clade metirer . quia infini-

Valerius

Metellus

Fabius maximus

Appius

tum numerū annorū orbat⁹ luminibus exegit. nisi q̄:
tuoꝝ filios quinq; filias plurimas clientelas. rem deni
q; publicam hoc casu grauata fortissime rexisset. Quā
eciam fossus iam viuendo. lectica se in curiam deferri
iussit. ut cū pirro deformem pacem fieri phiberet. Hūc
cecū aliquis nominet. a quo patria quod honestū erat
p se parū cernens coacta est puidere. ¶ Dulcebris eci:
am vite spaciū non min⁹ longū in compluribus appa
ruit. quarū aliquas strictū retulisse me satis erit. Nam
et liuia rutilij septimū et nonagesimū et terētia cicero
nis. terciū et centesimū et claudia auli filia. xv. filijs
āte amissis. quīntūdecimū et centesimū expleuit annū.
¶ Iungam his duos reges quoz diuturnitas. p. r. fuit
utilissima. Sicilie rector. hiero ad nonagesimū annū p
uenit. Basinissa numidie rex hunc modū excessit. re
gni spaciū. lx. annis emerfus. vel ante omnes homīes
roboꝝ senectē ammirabilis. Constat cum quēadmodū
cicero refert libro quem de senectute scripsit. nullo um:
quam imbrī nullo frigore ut caput suum ueste tegeret
adduci potuisse. Eundem ferunt aliquot horis in eodē
vestigio p̄stare solitū. non ante moto pede quam con
simili labore iuuenes fatigasset ac siquid agere asseden
te oporteret. toto die sepenumero nullam in partem cō
uerso corpore in solio durasse. Ille vero eciā exercit⁹
equo insidēs. noctem diei plerūq; iungēdo duxit nihil
q; omnino ex his operib; que adolescēs sustinere assue
uerat. quomin⁹ i senectute agere omisit. Veneris eci
am vsu ita semper viguit vt post sextū et octuagesimū
annū filiū generaret. cui mechimno nomē fuit. Terrā
quoq; quam vastam et desertam acceperat p̄petuo cul
ture studio frugiferam reliquit. ¶ Gorgias eciā les
ontinus isocratis & complurū magni ingenij viroz
p̄ceptor. sua sentēcia felicissimus. Nam cū centesimū
et septimū ageret annū. interrogat⁹ quapropter tam

*liuia
terētia
claudia*

*hiero
basinissa*

Gorgias

diu vellet in vita remanere • quia nihil inquit habeo
quod senectutem meam accusem **Q**uid isto tractu eta
tis • aut longius aut beacius **T**am alterū seculū in
gressus • neq; i hoc querelam ullam inuenit • neq; i illo
reliquit . ¶ **B**iennio minor **Xenophilus** calcidensis
pitagoricus sed felicitate non inferior siquidem ut ait
aristoxen⁹ musicus • omnis humani incomodi expers
in summo pfectissime doctrine splendore extin⁹ est .

¶ **A**rganthonius autem gaditan⁹ tandiu regnavit
quandiu etiam ad sacietatē vixisse habūde foret • octu
aginta enī annis patriam suam rexit • cū ad imperiū
• xl • annos natus accessisset **C**uus rei certi sunt aucto
res ¶ **A**simus etiam pollio non minima pars romani
stili in tercio historiā suarū libro centū illū **L** • xxx •
annos expleuisse cōmemorat • et ipse neruose viuacita
tis haud parū exemplū **H**ui⁹ regis cōsummationē
annorū min⁹ ammirabilem faciūt ethiopes quos ero
dotus scribit centesimū et tricesimū annum transgredi
et indi de quibus et eiesias quidem tradit • et epimeni
des gnosis • quem theopont⁹ dicit septem et • l • et cen
tum annos vixisse **T**heltanic⁹ vero ait quosdam ex gē
te epirozū que est pars etholie ducentenos explere an
nos • **E**iq; subscribit • damastes hoc amplius affirmās
litorū quendam ex his maximarū virū stature qz pre
cipue tricētesimū annum cumulasse ¶ **A**lexander vero
in eo volumine quod de illirico tractu composuit affir
mat dandonem quendam ad quingētesimū usq; annū
nulla ex parte senescētem pcessisse ¶ **S**ed multo liberali⁹
Xenophon tin⁹ • ttepittaoc • legitur • **I**nsule enī lathini
ozum regem octingētis vite annis donavit • **A**c ne pa
ter eius parū benigne accept⁹ videret ei quoq; sexcētos
assignavit annos .

¶ **C**apitulū quatumdecimum de cupiditate glorie .

Xenophilus

Arganthonius

Asimus

Alexander

qui strenuam operam ediderant diuidentē . **T**·labien⁹
ut forti equiti aureas armillas tribueret admonuit .
Eo q̄ se negante id facturū ne castrensis honos in eo q̄
paulo ante seruisset violaret ipse ex preda gallica aux
equiti largit⁹ est . **N**ec tacite id scipio tulit . **N**amq̄
equiti habebis inquit domū viri diuitis . **Q**uod vbi
ille accepit . p̄iecto ante pedes labieni auro vultū dimi
sit . **I**dem ut audiit scipionem dicētem impator te ar
genteis armillis donat . alacer gaudio abiit **N**ulla est
ergo tanta humilitas . que dulcedine glorie nō tangat
tur . **I**lla ergo etiam a claris viris interdū ex humilli
mis rebus petita est . ¶ **N**am quid sibi voluit . **S**
fabius nobilissimus cuius . qui cū in ede salutis quam
S· iunius bubuleus dedicauerat parietes pinxisset . no
men his suū inscripsit . **I**dem enī demū ornamenti familie
consularibus et sacerdotibus et triumphis celeberrimū
dederat **C**eterum sordido studio deditū ingeniū qualeni
cumq̄ illū laborem suū silencio obliterari noluit . **V**i
delicet **p**hidie secutus exemplū qui clipeo minerie effi
giem suam inclusit . qua conuulsa tota operis colliga
tio solueret . ¶ **S**ed melius aliquanto si aliena imi
tatione capiebatur . **t**hemistoclis ardorem esset emulat⁹
quem ferunt stimulis virtutū agitatū . et ob id noctes
inquietas . exigētē querentibus . quid ita eo tempore
in publico versaretur respondisse . **Q**uia me trophea
miliciadis de sompno excitant . **M**arathon nimirum
animū eius et **a**rtimisiū et salamina naualis glorie
fertilia nomina illustranda tacitis faucibus excitabāt
Idem theatrū petens cum interrogaret cui⁹ uox audi
tu illi futura esset gratissima dixit . **E**ius a quo artes
mee optime canentē dulcedinem glorie pene adiecit glo
riosam . ¶ **N**am alexandri pectus insatiabile lau
dis qui **a**naxarcho comiti suo ex auctoritate democriti
p̄ceptoris innumerabiles mundos eē referenti . heu in :

Phidias

Phidias

Demosthenes

Anaxarcho

Scipio

*ut dicitur de re publica in
libro de re publica in
libro de re publica in
libro de re publica in*

quid me miserū quod nec vno quidem adhuc sum potius. **A**ngusta homini possessio glorie fuit. que deorum omnium domicilio sufficit. ¶ **R**egis et iuuenis flagrantissime cupiditati. similem aristotilis in capessenda laude sitim subnectam. **I**s namq; theodocti discipulo oratore artis libros quos ederet donauerat. moleste q; postea ferens titulum eorum sic alij cessisse. proprio volumine quibusdam rebus insistens planius sibi de his in theodocti libris dictum esse adiecit. **N**isi me tante et tam late patētis sciēcie verecundia teneret. dicerem dignum philosophū. cui stabiliēdi mores alicuius animi philosopho traderetur. **C**eterū gloria ne ab his quidem qui contemptū eius introducere conantur negligitur. quoniam quidem ipsis voluminibus nomina sua diligēter adiciunt. ut quod professione eleuant vsurpatione memorie assequantur. ¶ **S**ed qualiscunq; horum dissimulatio proposito illoꝝ longe tollerabilior quidam eternam memoriam assequerentur etiam sceleribus innotescere nō dubitarunt. **Q**uorum e numero nescio an in primis pausanias debeat referri. **N**am cum hermoden percunctatus esset quo nam modo subito daripotisset euadere. atq; his respōdisset si aliquē virū illustrē occidisset futurū ut gloria eius ad ipsum redundaret. continuo philippum interemit. **E**t quidem quod peccerat assecutus est. tam enī se parricidio quam philippus virtute notum posteris reddidit. ¶ **I**lla vero glorie cupiditas sacrilega. **I**nuentus est enī qui diane ephesie templū incendere vellet. ut opere pulcherrimo consumpto. nomen eius p totum terrarū orbem difficeretur. **Q**uem quidem mentis furorem eculeo impositus detexit. **A**c bene cōsulerunt ephesij decreto. memoriam teterrimi hominis abolendo. nisi theopompi magne faciendie ingenium historijs eum suis comprehendisset.

aristotiles

pausanias

^{quod dicitur ad vnde}
Capitulū sextūdecimū que cuiq; magnifica contigerūt.
Quidis autem animis uoluptatem pbuerint
in conspicio posita que cuiq; magnifica meri-
to contigerint quia eque p̄niorū virtutes atq;
honorū contemplatio • iudicāda est ipsa natura nobis
alacritatem subministrante • cum honorem industrie
appeti et exsolui gratia videmus. Verum et si mens
hoc loco p̄tinus ad angustam domū beneficētissimū &
honoratissimū templū omni impetu fertur • melius co-
hibebitur • quoniam cui ascensus in celū patet • quam-
uis maxima debito • tamen minora sunt que in terris
tribuuntur. ^{quod dicitur ad vnde} **S**uperiori affricano consulat⁹ citeri
or legitimo tempore dat⁹ est. ^{quod dicitur ad vnde} **Q**uod fieri oportere exer-
citus senatū litteris ammonuit. Ita nescias verū illi
plus decoris • p̄c̄ • auctoritas • an militū consiliū adie-
cerit. Toga enī scipionem ducem aduersus penos cre-
auit • arma poposterunt. Cui que in vita p̄cipua assig-
nata sunt • et longū est referre quia multa et necessariū
q̄a maiore ex parte iā relata sunt. Itaq; quod hodie q;
eximū caput • dicam Imaginem in cella iouis optimi
maximi impositam habet • que quocienscūq; munus a
liquor cornelie gēti celebrandū est inde petitur • vniq; il-
li instar atrij capitolij est. ^{quod dicitur ad vnde} **T**am hercule quam
curia superioris catonis effigies • illius ad cui⁹ vis ge-
neris officia exprimit gratū ordinem • qui utilissimum
• r̄ • p̄ • senatorem tantū non semper secum habitare vo-
luit • omnib; numeris virtutis diuitem • magisq; suo
merito quam fortune beneficio magnum • cui⁹ prius
consilio quam scipionis imperio deleta est carthago.
Rerum specūmen honoris in • j̄ • scipione quoq; natica
obozitur. Eius namq; manibus et penatibus mundū
questoris senat⁹ pithij appollinis monitu pessimū ac-
cersitam deam excipi voluit • quia eodem oraculo p̄cep-
tum erat vt hec ministeria matrideum a sanctissimo vi

ro prestarentur. **E**xplica totos fastos constitue omēs
 currus triumphales. nihil tamē principatu horum spe-
 ciosius reperies. ¶ Tradunt subinde nobis orna-
 menta sua scipiones cōmemoranda. **A**c emilianū enī
 populus ex candidato edilitatis consulem fecit. **E**undē
 cum questorijs comicijs suffragator. q. fabij maximi
 fratris filij ī campū descēdisset. consulem iterū reduxit

*Bis. huius fuit in ipso. & bis
 in ipso.*

Eidem senat⁹ bis sine sorte puinciam prius affricam
 deinde hispaniam dedit. **A**tq; hec neq; cui cupido neq;
 ambicioso senatori quemadmodū non solū vite eius
 seuerissimus cursus. sed etiam mors clandestinis illa-
 ta insidijs declaravit. ¶ **E**t quoq; valeriū duabus re-
 bus insignibus dii pariter atq; ciues speciosum reddi-
 derunt. **I**lli cum quodam gallo cōnim⁹ pugnantī cor-
 uum propugnatozem subicientes. hī terciū et vicesimū
 annum ingresso consulatū largiti. **Q**uorū alterū dec⁹
 vetuste originis optimi hominis gens coruina. amplexa
 cognomē vsurpat. alterū summo subiungitur ornamē-
 to. tam sceleritate quam principio consulat⁹ gloriando

¶ **A**c ne quidem. q. sceuole quem. l. crassus in consula-
 tu collegam habuit gloria parū illustris. qui asiam tā
 sancte et tam fortiter obtinuit. ut senatus deinceps in
 eam puinciam ituris magistratibus exemplū atq; for-
 mani officij sceuolam decreto suo pponeret. ¶ **I**nbe-
 rent illi voci posterioris affricani septem. **S.** marij cō-
 sulat⁹. ac duo amplissimi triumphī. **A**d rogum enim
 usq; gaudio exultauit. quod cum apud numanciam
 sub eo duce equestria sti pēdia mereretur. et forte inter
 cenam quidam scipionem interrogasset. siquid illi ac-
 cidisset. quem nam. r. p. eque magnum habitura eēt
 impatorem respiciēs se supra ipsum cubantem. vel hūc
 dixerit. **Q**uo augurio pfectissima virtus maxima
 morientem vir tutē viderit ne cercuis an efficacius acci-
 derit. perpendi vix potest. **I**lla nimirū cena militaris

*Ubi dicitur in ipso. & bis
 in ipso. & bis in ipso.*

speciosissimas tantas in vrbe mario futuras cenas omi
nata est. **P**ostquam enim cimbros ab eo deletos inicio
noctis nuncius superuenit. nemo fuit qui non illi ta
quam dijs immortalibus apud sacra mense sue libaue
rit. ¶ **J**amque m. G. pompeium et ampla et noua co
gesta sunt. hinc assensione fauoris. illinc fremitu inui
die. litterarum monimentis obstrepunt. **E**ques. ro. pro
consul in hispaniam aduersus sortorum pari imperio cu
pio metello principe ciuitatis missus est. **N**on dum
illum honorem auspicatus bis triumphauit. **I**nicia ma
gistratum a summo imperio cepit. tertium consulatum de
creto senatus solus gessit. **D**e metridate et tigrane.
de multis preterea regibus plurimisque ciuitatibus et
gentibus et p̄donibus unum duxit triumphum. ¶ **Q**. eci
am catulum. p. r. voce sua tantum ad sidera usque euexit.
Nam cum ab eo pro rostris interrogaretur. si in vno pom
peio magno omnia reponere perseverasset. absumpto
illo subiti casus incursum quo spem esse habiturum. sum
mo consensu acclamauit. **I**nte. **V**im honorati iudi
cij ammirabilem. **S**iquidem magnam pompeium cum omnibus
ornamentis que retuli. duarum sillabarum spacio inclusum
catulo equauit. ¶ **P**otest et. m. catonis exciprocum
regia pecunia reuertentis appulsus ad ripam vrbis me
morabilis videri. cui naue egredienti consul et ceteri
magistratus et vniuersus. s. po q. ro. officij gracia pre
sto fuit. non quod magnam pondus auri et argenti. sed
quod. m. catonem classis illa incolumem aduexerat le
tatus. ¶ **S**ed nescio an precipuum sit marci musitati de
coris exemplum quem equitem. r. duo exercitatus. p. et. G.
scipionum iteritu victoria que hannibalis lacerati ducem
legerunt. **Q**uo tempore salus eorum in vltimas angu
stias deducta. nullum ambitioni locum relinquebat.
¶ **M**erito virorum commemorationi sulphicia serui paterculi
filia. q. fuluij flacci vxor addicitur. **Q**ue cum senatus li

bris sibillinis per decenviros in spectis censuisset . ue ve
neris verticordie simulachru consecraret . quo facilis
virginu mulieru qz mens a libidine ad pudiciciam con
uerteret . et ex omnibus matronis centu . ex centu au
tem decem sorte ducte de sanctissima femina iudiciu fa
cerent . cunctis castitate plata est . ¶ Ceterum qua
sine vlla diminucione romane maiestatis extera quo
qz insignia respici possunt ad ea transgredimur . ¶
Pytagore tanta veneracio ab auditoribus tributa est
ut que ab eo acceperant i disputacione deducere nefas
existimarent . Quin eciam interpellati ad reddendam
causam hoc solu respondebant ipsum dixisse . Magnus
honor sed scolatenus . illa vrbu suffragijs tributa ¶
Enixo crotomate studio ab ipso pecierut . ut senatum
ipsozu qui mille hominu numero constabat consilijs
suis uti pateret . opulentissima qz ciuitas tam frequen
ter venerati post mortem domu eius cereris sacrarium
fecerunt . Quaqz illa vrbis viguit . et dea in hominis
memoria . et homo in dec religione cultus est ¶ Sorgie
vero leontino studijs litteraru etatis sue cunctos presta
ti . adeo ut primus i couentu poscere qua de re quisqz
audire vellet ausus sit . vniuersa grecia in templo del
phici apollinis statuan solido ex auro posuit . cu cete
rorum ad id tempus auratas collocasset . Eadem gens
summo ex consensu ad amphiaru decorandu incubuit
locum quo hincatus est in formam condicionem qz
templi redigendo . atqz inde oracula capi instituendo .
Cuius cineres idem honoris possidet . quod phitice cortie
quod athene dodone quod banimonis fronti datur ¶
Berenices quoqz no vulgaris honor cui soli omniu fe
minaru gimnico spectaculo interesse pmissum est . cum
ad olimpia filiu euclea certame ingressuru adduxisset .
olimpionico patre genita . fratribus eandem palmam as
secutis latera eius cingebus .

De vrbibus sibillinis per decenviros in spectis censuisset . ue veneris verticordie simulachru consecraret . quo facilis virginu mulieru qz mens a libidine ad pudiciciam conuerteret . et ex omnibus matronis centu . ex centu autem decem sorte ducte de sanctissima femina iudiciu facerent . cunctis castitate plata est . ¶ Ceterum qua sine vlla diminucione romane maiestatis extera quoqz insignia respici possunt ad ea transgredimur . ¶ Pytagore tanta veneracio ab auditoribus tributa est ut que ab eo acceperant i disputacione deducere nefas existimarent . Quin eciam interpellati ad reddendam causam hoc solu respondebant ipsum dixisse . Magnus honor sed scolatenus . illa vrbu suffragijs tributa ¶ Enixo crotomate studio ab ipso pecierut . ut senatum ipsozu qui mille hominu numero constabat consilijs suis uti pateret . opulentissima qz ciuitas tam frequenter venerati post mortem domu eius cereris sacrarium fecerunt . Quaqz illa vrbis viguit . et dea in hominis memoria . et homo in dec religione cultus est ¶ Sorgie vero leontino studijs litteraru etatis sue cunctos prestati . adeo ut primus i couentu poscere qua de re quisqz audire vellet ausus sit . vniuersa grecia in templo delphici apollinis statuan solido ex auro posuit . cu ceterorum ad id tempus auratas collocasset . Eadem gens summo ex consensu ad amphiaru decorandu incubuit locum quo hincatus est in formam condicionem qz templi redigendo . atqz inde oracula capi instituendo . Cuius cineres idem honoris possidet . quod phitice cortie quod athene dodone quod banimonis fronti datur ¶ Berenices quoqz no vulgaris honor cui soli omniu feminaru gimnico spectaculo interesse pmissum est . cum ad olimpia filiu euclea certame ingressuru adduxisset . olimpionico patre genita . fratribus eandem palmam assecutis latera eius cingebus .

De vrbibus sibillinis per decenviros in spectis censuisset . ue veneris verticordie simulachru consecraret . quo facilis virginu mulieru qz mens a libidine ad pudiciciam conuerteret . et ex omnibus matronis centu . ex centu autem decem sorte ducte de sanctissima femina iudiciu facerent . cunctis castitate plata est . ¶ Ceterum qua sine vlla diminucione romane maiestatis extera quoqz insignia respici possunt ad ea transgredimur . ¶ Pytagore tanta veneracio ab auditoribus tributa est ut que ab eo acceperant i disputacione deducere nefas existimarent . Quin eciam interpellati ad reddendam causam hoc solu respondebant ipsum dixisse . Magnus honor sed scolatenus . illa vrbu suffragijs tributa ¶ Enixo crotomate studio ab ipso pecierut . ut senatum ipsozu qui mille hominu numero constabat consilijs suis uti pateret . opulentissima qz ciuitas tam frequenter venerati post mortem domu eius cereris sacrarium fecerunt . Quaqz illa vrbis viguit . et dea in hominis memoria . et homo in dec religione cultus est ¶ Sorgie vero leontino studijs litteraru etatis sue cunctos prestati . adeo ut primus i couentu poscere qua de re quisqz audire vellet ausus sit . vniuersa grecia in templo delphici apollinis statuan solido ex auro posuit . cu ceterorum ad id tempus auratas collocasset . Eadem gens summo ex consensu ad amphiaru decorandu incubuit locum quo hincatus est in formam condicionem qz templi redigendo . atqz inde oracula capi instituendo . Cuius cineres idem honoris possidet . quod phitice cortie quod athene dodone quod banimonis fronti datur ¶ Berenices quoqz no vulgaris honor cui soli omniu feminaru gimnico spectaculo interesse pmissum est . cum ad olimpia filiu euclea certame ingressuru adduxisset . olimpionico patre genita . fratribus eandem palmam assecutis latera eius cingebus .

